

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
DIREKCIJA ZA EKONOMSKO PLANIRANJE

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
САВЈЕТ МИНИСТАРА
ДИРЕКЦИЈА ЗА ЕКОНОМСКО ПЛАНИРАЊЕ

BOSNIA AND HERZEGOVINA
COUNCIL OF MINISTERS
DIRECTORATE FOR ECONOMIC PLANNING

INFORMACIJA
o kretanju makroekonomskih pokazatelja
za period januar/siječanj-oktobar/listopad 2010. godine

Sarajevo, decembar/prosinac 2010. godine

Sadržaj:

Uvod.....	3
1. Realni sektor.....	5
1.1. <i>Industrijska proizvodnja</i>	5
1.2. <i>Tržište rada BiH</i>	5
2. Javne finansije.....	6
2.1. <i>Indirektni porezi u BiH</i>	6
2.2. <i>Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH</i>	7
2.3. <i>Izvršenje budžeta entitetskih Vlada</i>	7
3. Cijene, monetarni i finansijski sektor.....	8
3.1. <i>Cijene – Indeks potražaćkih cijena (CPI)</i>	8
3.2. <i>Monetarni agregati</i>	8
3.3. <i>Prosječna obavezna rezerva</i>	9
3.4. <i>Devizne rezerve Centralne banke BiH</i>	10
3.5. <i>Depoziti</i>	11
3.6. <i>Kredit</i>	12
3.7. <i>Berze</i>	13
4. Vanjski sektor.....	14
5. Strane direktne investicije.....	15

Uvod

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na 79. sjednici održanoj 05.03.2009. godine razmotrilo i usvojilo Prijedlog mjera iz nadležnosti Vijeća ministara BiH za ublažavanje uticaja globalne ekonomske krize na privredu BiH. Direkcija za ekonomsko planiranje je zadužena da u vezi sa navedenim prati kretanje makroekonomskih pokazatelja i da izvještaj o kretanju mjesečno dostavlja Vijeću ministara.

Direkcija je zadužena da „Informaciju“ dostavlja mjesečno Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u svrhu praćenja uticaja svjetske ekonomske krize na ekonomiju BiH.

„Informacija“ obuhvata kretanje glavnih makroekonomskih pokazatelja u BiH za navedeni period. Detaljna pojašnjenja svih oblasti koje su obuhvaćene u ovom dokumentu se mogu naći u Ekonomskim trendovima BiH koje publikuje Direkcija, kvartalno – četiri puta godišnje, te redovno dostavlja Vijeću ministara i Parlamentu BiH.

* * *

Postepeni oporavak evropske ekonomije u 2010. se samo djelomično odrazio u BiH. Tako je BH ekonomija najvjerojatnije stagnirala uprkos početku oporavka izvoza. To je prema kratkoročnim indikatorima bio rezultat pada finalne potrošnje, investicija i uvoza s jedne, te porasta izvoza s druge strane. Naime, negativni trendovi na tržištu rada, te pad novčanih priliva iz inostranstva su doveli do pada raspoloživog dohodka domaćinstava koji je uz skroman porast javnih prihoda rezultirao padom privatne i javne potrošnje. Pored toga, problemi u finansiranju, te povećana rizičnost investicija su rezultirali nastavkom prošlogodišnjeg pada investicija. Ovakav pad domaće tražnje je neminovno doveo do pada uvoza koji čak ni uz djelomičan oporavak izvoza nije bio dovoljan da nadjača negativan doprinos rastu domaće tražnje. U prilog stagnaciji ekonomske aktivnosti takođe govore i indikatori iz realnog sektora. Naime, u prvih devet mjeseci je zabilježen tek blagi porast industrijske proizvodnje (0,8%), pad građevinskih radova (od 22%), realni pad maloprodaje, stagnacija trgovine, te određeni porast turizma i ugostiteljstva.

Pad finalne potrošnje u prva tri tromjesečja 2010. je bio rezultat realnog pada privatne uz skroman porast javne potrošnje. Osnovni razlozi za to su bili smanjenje raspoloživog dohodka domaćinstava i skroman porast javnih prihoda. Pad raspoloživog dohodka je prije svega bio rezultat sve snažnijih negativnih trendova na tržištu rada, ali takođe i nastavka prošlogodišnjeg snažnog smanjenja novčanih priliva građana iz inostranstva. Pored toga, rast potrošačkih cijena u 2010. je nakon deflacije u prethodnoj godini umanjio kupovnu moć i onako reduciranog raspoloživog dohodka, dok je smanjena kreditna aktivnost banaka dodatno ugrozila finansiranje privatne potrošnje. Domaća proizvodnja i uvoz potrošačkih dobara, te promet u maloprodaji ukazuju da je snažan pad raspoloživog dohodka bio praćen padom privatne potrošnje tako da je štednja sektora domaćinstava najvjerojatnije ostala približno nepromjenjena ili u najgorem slučaju neznatno smanjena u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane, preliminarni podaci o konsolidovanim budžetima BiH ukazuju na blag nominalni i realni porast javne potrošnje.

Recesijom izazvan snažan dvocifreni pad investicija iz 2009. godine je nastavljen u 2010. i to skoro nepromjenjenim intenzitetom. Ovakav pad je rezultat smanjenja kako privatnih tako i javnih investicija. Kao glavni uzroci se pripisuju slabi poslovni rezultati preduzeća u protekle skoro dvije godine, povećani rizici investiranja obzirom na pad i spori oporavak izvozne tražnje, te skroman porast javnih prihoda. Finansiranje privatnih investicija je dodatno otežano uslijed reducirane dostupnosti bankarskih kredita, te pada direktnih stranih ulaganja koji prisutni skoro od samog početka svjetske finansijske krize.

Negativna štednja sektora preduzeća i vlade, te stagnacija štednje domaćinstava su doveli do kakvog takvog smanjenja bruto nacionalne štednje u prvom polugodištu. Uprkos tome, znatno snažniji pad investicija je, kroz pad uvoza opreme, više nego prepolumio deficit tekućeg računa u poređenju sa prethodnom godinom. Pad deficita tekućeg računa u prvih polugodištu karakteriše prije svega značajan pad vanjsktrgovinskog deficita roba od 16,4%, praćenog dvocifrenim smanjenjem tekućih priliva po osnovu transfera i dohodaka. Pad robnog deficita u prvih deset mjeseci je bio rezultat

snažnog porasta vrijednosti robnog izvoza od 27,7% i skromnog porasta uvoza od 8,6. Ipak, imajući u vidu ogroman skok cijena energenata i metala, a djelomično i hrane, te dominantnu ulogu ovih kategorija u ukupnom porastu izvoza i uvoza, realni rast robnog izvoza se najvjerojatnije kretao između 5-10% dok je uvoz zabilježio realni pad od 3-5%. Tako je brži oporavak izvoza u odnosu na uvoz doveo do pozitivnog doprinosa vanjskog sektora ukupnom ekonomskom rastu u prvom polugodištu.

Nastavak oporavka prije svega EU ekonomije bi u skorijoj budućnosti mogao dodatno ojačati tražnju za BiH izvozom i na taj način još više ojačati postojeće trendove početka ekonomskog oporavka u BiH.

1. Realni sektor

1.1. Industrijska proizvodnja u BiH

Tokom 2009. godine u Bosni i Hercegovini zabilježen je pad industrijske proizvodnje od 3,3% u odnosu na prošlu godinu. Podaci iz prvog polugodišta 2010. godine ukazivali su na to da je BiH privreda ušla u fazu stabilizacije i blagog oporavka. Međutim proces oporavka još uvijek je nedovoljan i nije na nivou zemalja EU iz razloga što određene industrijske grane još trpe posljedice prošlogodišnje krize. Tako prema podacima BHAS-a industrijska proizvodnja u BiH u periodu januar – oktobar 2010. godine bilježi skromno povećanje proizvodnje od 0,8% u odnosu na isti period prethodne godine. U istom vremenskom periodu rast industrijske proizvodnje po entitetima iznosio je 2,5% u FBiH i 3,3% u RS-u.¹ Posmatrano na mjesečnom nivou prema posljednjim dostupnim podacima za oktobar 2010. godine na nivou BiH registrirano je smanjenje industrijske proizvodnje od 0,1% u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Posmatrano po entitetima FBiH bilježi povećanje industrijske proizvodnje od 8,6%, dok je proizvodnja u RS-u smanjena za 2,7% u odnosu na oktobar 2009. godine.

Indeksi industrijske proizvodnje u BiH u 2010. godini.

Indeksi g/g		2007	2008	2009	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Juni	Juli	August	Septembar	Oktobar	Jan-Okt
					2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010	2010
Industrijska proizvodnja	FBiH	108,6	107,9	88,4	100,1	103,5	102,5	102,6	104	96,7	96,7	100,9	104,3	108,6	102,5
	RS	101,4	116,8	119	111	101,8	105,8	111,0	112	101,5	88,5	105,9	102,5	97,3	103,3
fizički obim	BiH	-	-	96,7	99,5	99,5	104,3	102,7	105	95,7	95,3	107,1	98,8	99,9	100,8

Izvor: BHAS, FZZS FBiH, RZSRS

1.2. Tržište rada BiH

Tokom trećeg kvartala 2010. godine broj zaposlenih lica u BiH se nastavio smanjivati. Tako je u periodu I-IX 2010. u BiH registrovano 677,4 hiljada zaposlenih lica što je za 2,3% manje pri godišnjem poređenju. Međutim evidentno je da negativna stopa rasta broja zaposlenih lica smanjuje intenzitet, odnosno smanjenje broja zaposlenih lica u trećem kvartalu je nešto sporije u odnosu na prethodna dva kvartala 2010. godine. Kao i u prvoj polovini 2010. godine najveći negativni doprinos ukupnom broju zaposlenih je u okviru privatnog sektora u kom radi oko 2/3 ukupno zaposlenih u BiH. Najintenzivnije smanjenje broja zaposlenih je i dalje u oblasti prerađivačke industrije, građevinarstva, ugostiteljstva i trgovine. Minoran rast obima proizvodnje u prerađivačkoj industriji pratilo je smanjenje broja zaposlenih lica od 6,6% u periodu I-IX 2010. godine. Značajno smanjen obim građevinskih radova u BiH u prvih devet mjeseci 2010. godine imao je za posledicu otpuštanje zaposlenih u ovoj privrednoj grani, čime je broj zaposlenih u građevinarstvu smanjen za 9,9% g/g. Realni rast obima trgovine na malo je takođe zabilježio smanjenje što je uticalo na smanjenje broja zaposlenih u pomenutoj oblasti od 5% pri devetomjesečnom godišnjem poređenju. Prosječan broj nezaposlenih lica je u periodu I-IX 2010. godine iznosio 516,2 hiljada. lica Stopa nezaposlenosti je u septembru 2010. godine iznosila 43%.

Prosječna neto plata u BiH u periodu I-IX 2010. godine je iznosila 796 KM i veća je za 0,9% u odnosu na isti period 2009. godine. Prosječna penzija u BiH u periodu I-X 2010. godine je iznosila 333² KM i manja je za 1,1% g/g. Minimalna penzija u oktobru 2010. godine se nije mijenjala i u FBiH je iznosila 296 KM a u RS 160 KM.

¹ Podaci Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku se razlikuju se zbog neusklađenosti metodologija prilikom obračunavanja indeksa industrijske proizvodnje.

² Prosječna penzija u BiH je izračunata na osnovu prosječnih mjesečnih penzija ponderisanih udjelom ukupnog boja penzionera u svakom od BH entiteta u ukupnom broju penzionera.

	Broj zaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	678.704	-2,7%
II 2010.	677.084	-2,8%
III 2010.	676.358	-2,5%
IV 2010.	676.802	-2,5%
V 2010.	677.221	-2,5%
VI 2010.	676.997	-2,4%
VII 2010.	677.290	-2,1%
VIII 2010.	675.999	-1,9%
IX 2010.	680.135	-1,4%
I-IX 2010.	677.399	-2,3%
	Broj nezaposlenih lica u BiH	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	516.121	5,7%
II 2010.	519.462	5,6%
III 2010.	519.207	5,2%
IV 2010.	515.685	4,6%
V 2010.	512.243	4,4%
VI 2010.	512.153	4,0%
VII 2010.	516.262	3,9%
VIII 2010.	517.508	3,4%
IX 2010.	517.062	2,9%
I-IX 2010.	516.189	4,4%
	Prosječna neto plata u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	789	0,7%
II 2010.	782	-1,0%
III 2010.	798	0,9%
IV 2010.	799	0,7%
V 2010.	795	1,1%
VI 2010.	798	0,7%
VII 2010.	799	0,8%
VIII 2010.	800	1,9%
IX 2010.	800	1,9%
I-IX 2010.	796	0,9%
	Prosječna penzija u BiH (KM)	Stopa rasta (g/g)
I 2010.	334,0	-1,3%
II 2010.	333,7	-1,5%
III 2010.	333,6	-1,4%
IV 2010.	332,8	-1,3%
V 2010.	333,4	-1,3%
VI 2010.	333,1	-1,3%
VII 2010.	332,2	-1,0%
VIII 2010.	332,2	-0,8%
IX 2010.	331,9	-0,9%
X 2011.	331,9	-0,2%
I-X 2010.	332,9	-1,1%

2. Javne finansije

2.1. Indirektni porezi u BiH

Ukupni prihodi od indirektnih poreza u periodu januar-septembar 2010. godine, u odnosu na isti period 2009. godine bilježe rast od 5,26%, što predstavlja direktan rezultat rasta prihoda od akciza i putarina. **Kod prihoda od carina** u navedenom vremenskom okviru evidentiran je pad od 15,52%. Ovaj pad predstavlja nastavak negativnog trenda iz 2009. godine, uslijed stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) i smanjenja uvoza. **Prihodi od PDV-a**, u periodu januar-avgust 2010. godine nalaze u odnosu na 2009. godinu bilježe rast od 1,75%. S druge strane, **prihodi od akciza**, u posmatranom periodu bilježe rast od 15,78%, što je rezultat harmonizacije sa

Evropskom unijom i usaglašavanjem modela i visine akciza sa zemljama u okruženju. Slično prihodima od akciza i **prihodi od putarina** u posmatranom razdoblju bilježe rast od 33,53%.

(u milionima KM za period januar-septembar)

Indirektni porezi	2009	2010	Trend
Carine	259	219	-15,52%
Akcize	747	865	15,78%
PDV	2.083	2.120	1,75%
Putarine	171	228	33,53%
Ukupno	3.261	3.432	5,26%

2.2. Prihodi od direktnih poreza i doprinosa u BiH

Prihodi od direktnih poreza u u periodu januar-septembar 2010. godine u FBiH bilježe rast od 1,9% u odnosu na prethodnu godinu. S druge strane u RS prihodi od direktnih poreza su u posmatranom periodu pali za 12,1%. Prihodi od doprinosa za predstavljeni vremenski okvir u FBiH su porasli za 5,9%, dok je u RS evidentiran pad od 1%. Kod ukupnih prihoda, generisanih kod entitetskih poreskih uprava, koji pored direktnih poreza i doprinosa, uključuju i ostale takse, kazne i naknade evidentiran je rast od 5,5 % u FBiH i pad od 3,5% u RS.

(u milionima KM)

Naziv prihoda	FBiH (januar-septembar)			RS (januar-septembar)		
	2009	2010	%	2009	2010	%
Direktni porezi	382,3	389,7	1,9%	282,4	248,2	-12,1%
Porez na platu	191,5	196,7	2,7%	94,6	93,3	-1,4%
Porez na dobit	122,2	138,5	13,3%	114,6	93,3	-18,5%
Porezi građana	65,8	51,8	-21,2%	37,7	38,4	2,0%
Ostali porezi	2,8	2,8	-1,3%	35,6	23,2	-34,9%
Ostale takse, kazne i naknade	241,0	260,6	8,1%	209,4	205,0	-2,1%
Doprinosi	1.745,0	1.847,4	5,9%	866,3	857,9	-1,0%
PIO	982,5	1.025,1	4,3%	459,1	458,7	-0,1%
Zdravstvo	682,8	739,2	8,3%	354,2	345,3	-2,5%
Nezaposleni	79,7	83,1	4,3%	17,8	17,6	-0,9%
Dječija zaštita	-	-	-	34,7	34,4	-0,6%
Zapošljavanje invalida	-	-	-	0,6	1,8	-
Ukupno (direktni porezi + ostale takse, kazne i naknade + doprinosi)	2.368,3	2.497,7	5,5%	1.358,1	1.311,1	-3,5%

2.3. Izvršenje budžeta entitetskih Vlada

Ukupni prihodi ostvareni u budžetu Federacije BiH u prvih devet mjeseci 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine bilježe rast od 8,2%. Prihodi u budžetu Republike Srpske su za period januar-maj 2010. godine viši za 2,2% u odnosu na isti period 2009. godine. Rashodi za posmatrano razdoblje u FBiH bilježe rast od 5,8 %, odnosno rast od 18,9% u RS.

(u milionima KM za period januar-septembar)

Federacija BiH	2009	2010	%
Prihodi	934,09	1.010,35	8,2%
Porezni prihodi	739,29	865,96	17,1%
Neporezni prihodi	194,81	144,39	-25,9%
Rashodi	1.068,82	1.130,74	5,8%
Plaće i naknade	142,82	127,44	-10,8%
Materijal i usluge	39,45	55,62	41,0%
Tekući transferi	558,06	737,89	32,2%

(u milionima KM za period januar-maj)

Republika Srpska	2009	2010	%
Prihodi	533,78	545,29	2,2%
Porezni prihodi	135,98	473,50	248,2%
Neporezni prihodi	67,97	70,89	4,3%
Rashodi	575,95	684,59	18,9%
Plaće i naknade	256,43	252,80	-1,4%
Materijal i usluge	29,98	24,05	-19,8%
Subvencije i transferi	242,10	112,53	-53,5%

3. Cijene, monetarni i finansijski sektor

3.1. Cijene – Indeks potrošačkih cijena (CPI)

U BiH je u periodu I-X 2010. godine zabilježen rast cijena od 2%. Kategorije koje su zabilježile najveći rast cijena u BiH su transport (7,5%) kroz povećanje cijena nafte odnosno naftnih derivata – benzina, te stanovanje i energenti (3,3%) gdje su cijene gasa značajno poskupile u skladu sa kvartalnim povećanjem cijena prirodnog gasa na svjetskom tržištu. Cijena električne energije je takođe bila nešto veća u oktobru 2010. godine i rezultat je sezonskog poskupljenja električne energije. Kategorija alkohola i duvana zabilježila je rast cijena od 21,9% u periodu I-X 2010. godine koji je podstaknut uvedenim akcizama iz 2009. i 2010. godine. Najveća kategorija u CPI indeksu, hrana i bezalkoholna pića, i dalje bilježi smanjenje cijena od 1,4% u istom periodu.

CPI - BiH	g/g
I 2010.	101,4
II 2010.	101,7
III 2010.	101,9
IV 2010.	102,4
V 2010.	102,6
VI 2010.	102,5
VII 2010.	101,8
VIII 2010.	101,7
IX 2010.	101,9

3.2 Monetarni agregati

Novačana masa M2 nastavlja svoj blagi rast, tako da je na kraju oktobra mjeseca dostigla nivo od oko 13,8 milijardi KM. Ovaj monetarni agregat je ostvario rast od 8,8% g/g u odnosu na isti period prethodne godine. Značajno je naglasiti da je ostvaren prosječan godišnji rast ovog agregata od 9,4

procenatna poena u odnosu na isti period prethodne godine (7,4% g/g vs. -2,0% g/g). Detaljniji prikaz slijedi u tabeli ispod.

U milionima KM

Period	Gotovi na izvan monetarnih vlasti	Depoziti banaka kod monetarnih vlasti	Ostali depoziti po viđenju kod monetarnih vlasti	Rezervni novac (M0)	Gotovi na izvan banaka	Depoziti po viđenju u domaćoj valuti	Transakcijski novac (M1)	Oročeni i štedni depoziti u domaćoj valuti	Depoziti po viđenju u stranoj valuti	Oročeni i štedni depoziti u stranoj valuti	Kvazi novac (QM)	Monetarni i agragati; M2 (M1+QM)
Jan-10	2.275,5	3.162,3	4,9	5.442,7	2.002,0	3.875,5	5.877,5	1.777,4	1.398,2	3.931,1	7.106,7	12.984,2
Feb-10	2.269,6	3.176,2	4,3	5.450,1	2.006,0	3.846,1	5.852,1	1.791,9	1.424,9	3.967,7	7.184,5	13.036,6
Mar-10	2.254,9	3.319,1	3,8	5.577,8	1.974,6	3.907,5	5.882,1	1.774,0	1.572,0	3.992,2	7.338,2	13.220,3
Apr-10	2.269,5	3.289,2	5,0	5.563,7	2.005,0	4.008,0	6.013,0	1.714,3	1.667,2	3.986,9	7.368,4	13.381,4
Maj-10	2.278,0	3.250,5	4,5	5.533,0	1.980,8	4.064,4	6.045,2	1.700,6	1.634,4	4.037,0	7.372,0	13.417,2
Jun-10	2.286,5	3.082,3	7,1	5.375,9	1.989,6	3.871,9	5.861,5	1.789,2	1.684,5	4.086,4	7.560,1	13.421,6
Jul-10	2.348,1	3.179,9	7,0	5.535,0	2.072,9	4.017,5	6.090,4	1.807,4	1.636,3	4.037,9	7.481,6	13.572,0
Avg-10	2.367,8	3.426,7	5,7	5.500,2	2.064,7	4.114,2	6.178,9	1.822,1	1.683,8	4.134,6	7.640,5	13.819,4
Sep-10	2.407,4	3.273,3	7,6	5.688,3	2.109,1	4.005,2	6.114,3	1.826,0	1.620,5	4.052,9	7.499,4	13.613,7
Okt-10	2.427,0	3.416,9	6,6	5.850,5	2.144,1	4.073,5	6.217,6	1.873,3	1.617,5	4.065,1	7.555,9	13.773,5
stope rasta g/g u %												
Jan-10	-4,6%	1,2%	-22,2%	-1,3%	-3,9%	6,3%	2,6%	-1,6%	-6,8%	12,0%	4,2%	3,5%
Feb-10	-3,2%	3,2%	-25,9%	0,4%	-2,6%	6,9%	3,4%	1,8%	-5,8%	11,6%	5,2%	4,4%
Mar-10	-2,7%	10,9%	-41,5%	4,9%	-2,0%	10,2%	5,8%	0,7%	7,1%	10,4%	7,2%	6,6%
Apr-10	-3,9%	10,6%	-62,1%	4,0%	-4,6%	17,0%	8,8%	-2,9%	14,2%	10,0%	7,5%	8,1%
Maj-10	-2,1%	15,4%	-29,7%	7,5%	-1,6%	13,7%	8,2%	-2,3%	12,4%	11,3%	8,1%	8,1%
Jun-10	-0,8%	9,7%	-15,5%	4,9%	0,2%	7,0%	4,6%	5,9%	17,7%	11,8%	11,6%	8,4%
Jul-10	1,5%	-3,1%	89,2%	-1,2%	2,0%	12,6%	8,7%	5,6%	12,2%	9,2%	8,9%	8,8%
Avg-10	3,5%	1,2%	50,0%	2,1%	3,4%	11,0%	8,4%	6,0%	13,1%	11,3%	10,4%	9,5%
Sep-10	6,0%	0,9%	68,9%	3,0%	6,6%	8,8%	8,0%	5,4%	10,5%	7,1%	7,4%	7,7%
Okt-10	8,5%	11,7%	-18,5%	10,3%	8,9%	12,0%	10,9%	6,2%	13,4%	5,3%	7,1%	8,8%
stope rasta m/m u %												
Jan-10	0,3%	-6,3%	-18,3%	-3,6%	-0,4%	-0,1%	-0,2%	-0,3%	-3,0%	1,1%	-0,1%	-0,1%
Feb-10	-0,3%	0,4%	-12,2%	0,1%	0,2%	-0,8%	-0,4%	0,8%	1,9%	0,9%	1,1%	0,4%
Mar-10	-0,6%	4,5%	-11,6%	2,3%	-1,6%	1,6%	0,5%	-1,0%	10,3%	0,6%	2,1%	1,4%
Apr-10	0,6%	-0,9%	31,6%	-0,3%	1,5%	2,6%	2,2%	-3,4%	6,1%	-0,1%	0,4%	1,2%
Maj-10	0,4%	-1,2%	-10,0%	-0,6%	-1,2%	1,4%	0,5%	-0,8%	-2,0%	1,3%	0,0%	0,3%
Jun-10	0,4%	-5,2%	57,8%	-2,8%	0,4%	-4,7%	-3,0%	5,2%	3,1%	1,2%	2,6%	0,0%
Jul-10	2,7%	3,2%	-1,4%	3,0%	4,2%	3,8%	3,9%	1,0%	-2,9%	-1,2%	-1,0%	1,1%
Avg-10	0,8%	7,8%	-18,6%	4,8%	-0,4%	2,4%	1,5%	0,8%	2,9%	2,4%	2,1%	1,8%
Sep-10	1,7%	-4,5%	33,3%	-1,9%	2,2%	-2,6%	-1,0%	0,2%	-3,8%	-2,0%	-1,8%	-1,5%
Okt-10	0,8%	4,4%	-13,2%	2,9%	1,7%	1,7%	1,7%	2,6%	-0,2%	0,3%	0,8%	1,2%
prosječni rast za prvih deset mjeseci g/g u %												
2009	-2,1%	-16,6%	6,2%	-11,0%	-4,6%	-8,6%	-7,2%	4,2%	-6,9%	6,7%	2,8%	-2,0%
2010	0,2%	6,2%	-0,7%	3,5%	0,6%	10,5%	6,9%	2,9%	8,8%	10,0%	7,9%	7,4%
prosječni rast za prvih deset mjeseci m/m u %												
2009	-1,3%	-0,1%	11,7%	-0,7%	-1,5%	-0,1%	-0,7%	0,2%	-0,6%	1,1%	0,5%	0,0%
2010	0,7%	0,2%	3,7%	0,4%	0,7%	0,5%	0,6%	0,5%	1,2%	0,5%	0,6%	0,6%

Izvor: CBBiH

3.3 Prosječna obavezna rezerva

Osnovica za obračun obavezne rezerve (OR) je nastavila da se smanjuje, tako da je na kraju oktobra mjeseca tekuće godine dostigla nivo od oko 13,4 milijardi KM i zabilježila smanjenje od 3,3% g/g. Tokom istog mjeseca ukupna sredstva koja banke drže na svojim računima kod CB, a po osnovu OR bilježe značajnije povećanje na godišnjem nivou, u odnosu na prethodno posmatrane periode (5,7% g/g). U skladu sa tim, i višak sredstava po osnovu OR bilježi značajnije povećanje od 13,5% g/g. Kretanje ovih kategorija u prethodnim mjesecima slijedi u tabeli ispod. Stopa obavezne rezerve, kao i inicijalna stopa OR su nepromjenjene i iznose 10%, odnosno 21%.

U milionima KM

Period	Osnovica za obračun obavezne rezerve	Prosječne obavezne rezerve	Prosječan saldo računa obaveznih rezervi kod CBBiH	Ukupna sredstva za održavanje obavezne rezerve	Razlika	Prosječna stopa obavezne rezerve	Stopa obavezne rezerve
Jan-10	15.764,6	1.623,9	3.203,2	3.203,2	1.579,2	20%	10%
Feb-10	15.688,3	1.613,4	3.086,2	3.086,2	1.472,8	20%	10%
Mar-10	15.649,5	1.604,4	3.024,7	3.024,7	1.420,3	19%	10%
Apr-10	15.790,4	1.630,7	3.144,5	3.144,5	1.513,8	20%	10%
Maj-10	15.873,7	1.645,8	3.096,2	3.096,2	1.450,4	20%	10%
Jun-10	15.788,5	1.644,2	3.041,8	3.041,8	1.397,6	19%	10%
Jul-10	15.524,7	1.622,4	3.036,9	3.036,9	1.414,5	20%	10%
Avg-10	15.448,7	1.618,1	3.149,6	3.149,6	1.531,5	20%	10%
Sep-10	15.572,8	1.634,2	3.233,5	3.233,5	1.599,3	21%	10%
Okt-10	15.354,8	1.607,8	3.231,0	3.231,0	1.623,2	21%	10%
stope rasta u g/g u %							
Jan-10	-7,8%	-20,7%	1,9%	1,9%	44,1%		
Feb-10	-7,8%	-20,7%	0,9%	0,9%	43,8%		
Mar-10	-7,4%	-20,3%	1,1%	1,1%	45,3%		
Apr-10	-5,0%	-17,5%	7,5%	7,5%	59,4%		
Maj-10	-0,3%	0,2%	7,2%	7,2%	16,3%		
Jun-10	0,4%	2,2%	9,8%	9,8%	20,5%		
Jul-10	-0,9%	1,4%	5,8%	5,8%	11,3%		
Avg-10	-3,4%	-1,5%	-3,3%	-3,3%	-5,1%		
Sep-10	-2,9%	-0,6%	-0,9%	-0,9%	-1,2%		
Okt-10	-3,3%	-1,1%	5,7%	5,7%	13,5%		
stope rasta u m/m u %							
Jan-10	0,3%	1,1%	7,9%	7,9%	15,9%		
Feb-10	-0,5%	-0,6%	-3,7%	-3,7%	-6,7%		
Mar-10	-0,2%	-0,6%	-2,0%	-2,0%	-3,6%		
Apr-10	0,9%	1,6%	4,0%	4,0%	6,6%		
Maj-10	0,5%	0,9%	-1,5%	-1,5%	-4,2%		
Jun-10	-0,5%	-0,1%	-1,8%	-1,8%	-3,6%		
Jul-10	-1,7%	-1,3%	-0,2%	-0,2%	1,2%		
Avg-10	-0,5%	-0,3%	3,7%	3,7%	8,3%		
Sep-10	0,8%	1,0%	2,7%	2,7%	4,4%		
Okt-10	-1,4%	-1,6%	-0,1%	-0,1%	1,5%		
prosječni rast za prvih deset mjeseci g/g u %							
2009.	-5,7%	-41,7%	-18,8%	-18,8%	95,3%		
2010.	-3,8%	-7,9%	3,6%	3,6%	24,8%		
prosječni rast za prvih deset mjeseci m/m u %							
2009.	-0,9%	-3,7%	-0,1%	-0,1%	9,2%		
2010.	-0,2%	0,2%	0,9%	0,9%	2,0%		

Izvor: CBBiH

3.4 Devizne rezerve Centralne banke BiH

Ukupne devizne rezerve CB BiH tokom zadnjeg posmatranog mjeseca bilježe rast kako na godišnjem (3% g/g), tako i na mjesečnom (2,5% m/m) nivou čime su dostigle nivo od oko 6,4 milijarde KM. Značajno je napomenuti da su depoziti nerezidentnih banaka (kao druga po značaju kategorija deviznih rezervi) tokom oktobra mjeseca usporile svoje godišnje smanjenje u odnosu na prethodne mjesec tekuće godine (-17,9% g/g). Detaljniji prikaz se može vidjeti u tabeli ispod.

U milionima KM

Godina	Zlato	Držanje SDR	Strana valuta u trezoru CBBiH	Depoziti kod nerezidentnih banaka	Ostalo	Investicije u vrijednosne papire	Bruto devizne rezerve	Neto devizne rezerve	Monetarna pasiva	Neto slobodne rezerve
Jan-10	64,1	5,9	105,7	3.042,3	2,2	2.814,6	6.034,7	6.033,8	5.523,5	583,0
Feb-10	68,2	4,5	85,7	3.081,3	2,3	2.797,3	6.039,3	6.038,4	5.517,0	510,3
Mar-10	68,4	3,5	72,6	2.942,0	2,2	3.104,8	6.193,5	6.192,6	5.666,9	525,7
Apr-10	73,7	3,5	103,9	2.455,1	2,4	3.511,7	6.150,3	6.149,4	5.670,6	478,8
Maj-10	81,3	1,8	75,5	2.430,1	2,6	3.523,6	6.114,9	6.116,9	5.617,9	496,0
Jun-10	84,3	1,9	103,1	2.209,1	3,6	3.551,3	5.953,4	5.952,2	5.459,9	492,3
Jul-10	75,1	2,7	69,4	2.386,5	2,0	3.562,9	6.098,6	6.097,6	5.619,1	478,5
Avg-10	61,4	0,2	116,1	2.653,0	2,4	3.541,8	6.374,9	6.373,9	5.882,4	491,5
Sep-10	60,2	0,2	63,4	2.612,4	1,8	3.519,9	6.257,8	6.256,8	5.775,0	481,8
Okt-10	61,4	2,6	117,9	2.605,4	1,4	3.627,4	6.416,1	6.415,1	5.938,9	476,1
stopa rasta g/g u %										
Jan-10	0,0%	1.375,0%	-31,7%	-37,7%	-95,4%	164,0%	-1,9%	-1,9%	-0,7%	-12,5%
Feb-10	0,0%	1.400,0%	-45,6%	-32,5%	-95,1%	115,5%	-0,4%	-0,4%	0,8%	-12,0%
Mar-10	18,8%	1.066,7%	-63,2%	-35,1%	-94,2%	153,3%	2,3%	2,3%	4,0%	-13,0%
Apr-10	33,3%	1.066,7%	-30,0%	-42,3%	-91,9%	143,7%	3,8%	3,8%	4,2%	-1,4%
Maj-10	41,4%	800,0%	-48,7%	-40,3%	-89,9%	147,3%	6,8%	6,8%	7,3%	1,0%
Jun-10	54,4%	850,0%	-32,3%	-48,6%	-84,5%	206,1%	4,7%	4,7%	5,1%	0,1%
Jul-10	33,6%	170,0%	-31,2%	-46,5%	-87,3%	132,1%	-1,1%	-1,1%	-0,9%	-3,5%
Avg-10	12,0%	-99,9%	-14,6%	-34,8%	-72,4%	76,6%	-2,6%	-2,6%	-2,7%	-1,2%
Sep-10	5,1%	-99,4%	-40,1%	-31,7%	-50,0%	45,9%	-2,7%	-2,7%	-2,7%	-3,7%
Okt-10	5,0%	-62,9%	-8,8%	-17,9%	-50,0%	26,8%	3,0%	3,0%	3,6%	-4,9%
stopa rasta m/m u %										
Jan-10	1,3%	3,5%	-1,6%	-7,8%	0,0%	2,9%	-2,9%	-2,9%	-3,2%	0,9%
Feb-10	6,4%	-23,7%	-18,9%	1,3%	4,5%	-0,6%	0,1%	0,1%	-0,1%	2,2%
Mar-10	0,3%	-22,2%	-15,3%	-4,5%	-4,3%	11,0%	2,6%	2,6%	2,7%	0,8%
Apr-10	7,7%	0,0%	43,1%	-16,5%	9,1%	13,1%	-0,7%	-0,7%	0,1%	-8,9%
Maj-10	10,3%	-48,6%	-27,3%	-1,0%	8,3%	0,3%	-0,6%	-0,5%	-0,9%	3,6%
Jun-10	3,7%	5,6%	36,6%	-9,1%	38,5%	0,8%	-2,6%	-2,7%	-2,8%	-0,7%
Jul-10	-10,9%	42,1%	-32,7%	8,0%	-44,4%	0,3%	2,4%	2,4%	2,9%	-2,8%
Avg-10	-18,2%	-92,6%	67,3%	11,2%	20,0%	-0,6%	4,5%	4,5%	4,7%	2,7%
Sep-10	-2,0%	0,0%	-45,4%	-1,5%	-25,0%	-0,6%	-1,8%	-1,8%	-1,8%	-2,0%
Okt-10	2,0%	1200,0%	86,0%	-0,3%	-22,2%	3,1%	2,5%	2,5%	2,8%	-1,2%
prosječni rast za prvih deset mjeseci g/g u %										
2009.	0,0%	4372,9%	237,9%	-19,1%	-59,7%	28,1%	-7,8%	-7,8%	-9,7%	19,8%
2010.	20,4%	646,6%	-34,6%	-36,7%	-81,1%	121,1%	1,2%	1,2%	1,8%	-5,1%
prosječni rast za prvih deset mjeseci m/m u %										
2009.	0,3%	2703,5%	-2,1%	-3,7%	-22,8%	9,8%	0,0%	0,0%	0,1%	-1,0%
2010.	0,1%	106,4%	9,2%	-2,0%	-1,6%	3,0%	0,4%	0,4%	0,4%	-0,5%

Izvor: CBBiH

Depoziti

U listopadu 2010. godine nije došlo do promjene trenda u kretanju depozita domaćih institucionalnih sektora. Ukupni depoziti i dalje bilježe pozitivan godišnji rast. Na kraju mjeseca³ ukupni depoziti iznosili su 12,7 mlrd. KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 790,4 mil. KM. Najveći doprinos rastu ukupnih depozita dali su depoziti stanovništva koji su na kraju listopada iznosili 6,2 mlrd. KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prethodni mjesec od 58,8 mil. KM, a u odnosu na isto razdoblje prošle godine od 794,9 mil. KM. S druge strane, depoziti nefinancijskih poduzeća ponovno bilježe negativan godišnji rast. U listopadu ovi depoziti iznosili su

³ Budući da su podaci o bankarskom sektoru (kredit, depoziti, itd.) dati kumulativno na kraju razdoblja, vrijednosti na kraju mjeseca listopada predstavljaju vrijednosti za deset mjeseci tekuće godine.

3,8 mlrd. KM i manji su u odnosu na prethodni mjesec za 70,6 mil. KM, a u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 4,6 mil. KM.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni depoziti	Depoziti stanovništva	Depoziti nefinancijskih poduzeća	Depoziti opće vlade	Ostali depoziti
Stanje na kraju perioda						
2010.	01.	12.030	5.725	3.726	1.808	771
2010.	02.	12.024	5.816	3.714	1.731	763
2010.	03.	12.395	5.893	3.845	1.924	733
2010.	04.	12.450	5.979	3.852	1.864	755
2010.	05.	12.551	6.001	3.916	1.869	765
2010.	06.	12.518	6.068	3.816	1.829	805
2010.	07.	12.539	6.100	3.828	1.816	794
2010.	08.	12.796	6.116	4.055	1.813	811
2010.	09.	12.492	6.163	3.825	1.728	776
2010.	10.	12.717	6.222	3.755	1.918	823
Stopa rasta g/g						
2010.	01.	0,52%	12,05%	-1,62%	-26,86%	28,55%
2010.	02.	0,97%	12,39%	-1,06%	-27,11%	26,23%
2010.	03.	5,29%	14,38%	2,72%	-15,93%	24,62%
2010.	04.	6,62%	13,95%	5,16%	-13,90%	25,27%
2010.	05.	6,64%	15,13%	6,67%	-16,55%	18,21%
2010.	06.	7,14%	15,41%	3,59%	-13,40%	27,83%
2010.	07.	3,88%	14,59%	3,96%	-25,23%	24,91%
2010.	08.	6,46%	14,06%	5,40%	-16,24%	25,60%
2010.	09.	4,34%	13,79%	0,78%	-17,86%	18,22%
2010.	10.	6,63%	14,65%	-0,12%	-5,15%	14,52%
Prosječna godišnja stopa rasta za osam mjeseci						
2009.		-4,18%	-3,68%	2,96%	-20,74%	36,07%
2010.		4,85%	14,04%	2,55%	-17,82%	23,40%

Izvor: Centralna banka BiH

Kredit

Ukupni krediti i dalje bilježe izuzetno skroman godišnji rast, tj. može se reći stagnaciju. Na kraju listopada 2010. godine ukupni krediti plasirani bh. institucionalnim sektorima iznosili su 14,3 mlrd. KM i u odnosu na listopad 2009. godine veći su za 105,50 mil. KM. Krediti sektoru stanovništva i krediti sektoru nefinancijskih poduzeća čine 96,4% ukupno plasiranih kredita. Dok krediti stanovništvu bilježe negativan godišnji rast, krediti nefinancijskim poduzećima bilježe pozitivan, ali skroman godišnji rast. Detaljan pregled dat je u tabeli ispod.

u mil. KM

Godina	Mjesec	Ukupni krediti	Kreditni stanovništvu	Kreditni nefinancijskim poduzećima	Kreditni općoj vladi	Ostali krediti
Stanje na kraju perioda						
2010.	01.	14.015	6.258	7.330	324	102
2010.	02.	14.090	6.222	7.430	341	97
2010.	03.	14.134	6.218	7.481	350	85
2010.	04.	14.158	6.226	7.494	357	81
2010.	05.	14.228	6.245	7.536	369	79
2010.	06.	14.238	6.287	7.501	373	77
2010.	07.	14.256	6.283	7.486	411	76
2010.	08.	14.248	6.264	7.492	418	74
2010.	09.	14.253	6.283	7.469	427	74
2010.	10.	14.258	6.266	7.472	444	76
Stopa rasta g/g						
2010.	01.	-3,62%	-6,56%	-1,10%	20,47%	-37,08%
2010.	02.	-3,14%	-6,68%	-0,18%	19,81%	-36,09%
2010.	03.	-2,43%	-6,23%	0,61%	23,34%	-37,43%
2010.	04.	-1,99%	-5,64%	0,95%	19,88%	-35,40%
2010.	05.	-2,17%	-4,89%	1,67%	-17,62%	-33,11%
2010.	06.	-1,79%	-3,68%	1,21%	-16,85%	-30,07%
2010.	07.	-1,00%	-3,24%	1,77%	-8,21%	-26,70%
2010.	08.	0,58%	-3,00%	2,43%	39,45%	-20,78%
2010.	09.	0,66%	-2,28%	2,02%	35,88%	-21,92%
2010.	10.	0,75%	-2,12%	1,84%	38,85%	-18,95%
Prosječna godišnja stopa rasta za osam mjeseci						
2009.		7,49%	4,34%	9,71%	81,03%	-37,34%
2010.		-1,41%	-4,43%	1,12%	15,50%	-29,75%

Izvor: Centralna banka BiH

3.7. Berze u BiH

Poredeći vrijednosti ukupnog prometa na Sarajevskoj i Banjalučkoj berzi u oktobru 2010. godine sa vrijednostima u oktobru 2009. godine zabilježen je pad 65,4% dok poredeći ukupan promet u oktobru 2010. godine u odnosu na ukupan promet u oktobru 2008. godine bilježi pad od 83,3%.

Na SASE je zabilježen pad prometa od 74% u odnosu na oktobar 2009. godine, a poredeći ukupan promet u oktobru 2010.godine odnosu promet u septembar 2008. godine bilježi takođe značajan pad prometa od 91,1%.

Na BLSE je zabilježen pad prometa od 51,3% u odnosu na oktobar 2009. godine, dok ukupan promet u oktobru 2010. godine u odnosu promet u oktobru 2008. godine bilježi pad od 27,3%.

Promet (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Okt-08	74,151,013.00	84,431,819.27	84,431,819.27
Okt-09	25,395,047.64	15,330,151.08	40,725,198.72
Okt-10	6,613,289.62	7,469,907.25	14,083,196.87

U isto vrijeme kapitalizacija u mjesecu oktobru 2008., 2009. i 2010. godine je iznosila:

Kapitalizacija (u KM)

Period	SASE	BLSE	UKUPNO
Okt-08	8,598,478,810.76	4,120,375,824.00	12,718,854,634.76
Okt-09	7,445,043,825.31	3,728,764,732.38	11,173,808,557.69
Okt-10	7,132,559,289.80	3,579,764,027.21	10,712,323,317.01

Procentualno poredeći vrijednosti kapitalizacije na SASE u oktobru 2010. godine sa vrijednostima u oktobru 2009. godine zabilježen je minimalan pad kapitalizacije od 4,2%, na BLSE pad od 4% ili ukupan pad kapitalizacije na obje berze u iznosu od 4,13%.

Poredeći vrijednosti u oktobru 2010. godine sa vrijednostima u oktobru 2008. godine ukupna kapitalizacija bilježi pad od 15,8%, SASE pad od 17% i BLSE pad od 13%.

4. Vanjski sektor

Za razdoblje januar - oktobar 2010. godine izvoz iz BiH je iznosio 5,8 milijardi KM i u odnosu na isti period prošle godine doživio je rast za 27,7%. Uvoz BiH za isti period 2010. godine iznosio je 11,1 milijardu KM i u poređenju sa istim periodom takođe je doživio rast u iznosu od 8,6%. Rezultat izvoza i uvoza BiH je trgovinski deficit koji je za prvih deset mjeseci ove godine dostigao vrijednost od 5,3 milijarde KM i u poređenju sa prošlom godinom manji je za 6,7%.

Posmatrajući strukturu robne razmjene po najznačajnijim uvoznim i izvoznim stavkama za period januar - oktobar 2010. godine vidljivo je da su mineralne tvari gdje su najznačajnija nafta i naftni derivati; mašine i aparati; bazni metali; te prehrana dominirali na strani uvoza, dok su najznačajnije izvozne pozicije mineralne tvari gdje spada električna energija; bazni metali gdje kao i kod uvoza dominiraju aluminij, željezo i čelik, te njihovi proizvodi; rezervni dijelovi za autoindustriju; razni gotovi proizvodi kao što su namještaj, odjeća i obuća.

Bosna i Hercegovina je u periodu januar - oktobar 2010. godine uvezla 1,4 milijarde KM nafte i naftnih derivata, u odnosu na isti period prošle godine, ostvaren je rast uvoza ove vrste proizvoda za 28,8%. Učešće nafte i naftnih derivata u ukupnom uvozu BiH iznosi 12,6%.

Drugo mjesto po vrijednosti uvoza zauzimaju mašine, aparati i mehanički uređaji čiji je uvoz u prvih deset mjeseci 2010. godine iznosio skoro 1,4 milijarde KM. U odnosu na isti period prošle godine, uvoz mašina je pao za 7,9%, dok u ukupnom uvozu učestvuje sa oko 12%.

Značajan udio u strukturi bosanskohercegovačkog uvoza zauzimaju prehrambene prerađevine kojih je u periodu januar - oktobar 2010. godine uvezeno u iznosu od 1,1 milijarde.

Sljedeća značajna uvozna stavka su bazni metali kojih je BiH uvezla u iznosu od 1 milijarde KM. Od baznih metala najviše su se uvozili željezo i čelik, njihovi proizvodi, te aluminij i proizvodi od aluminija. Nakon oporavka od ekonomske krize koja se najviše odrazila na metalnu industriju, došlo je do značajnog oporavka i rasta uvoza baznih metala u periodu januar - oktobar 2010. godine i u odnosu na isti period prošle godine uvoz je doživio j rast za 12,4%.

Na strani izvoza baznih metala situacija je dosta ohrabrujuća, jer je u prvih deset mjeseci 2010. godine rast izvoza iznosio respektabilnih 51,5%, a posmatrano vrijednosno BiH je na inozemna tržišta izvezla 1,3 milijarde KM ove kategorije proizvoda. Vrlo je bitno pronaći načina za uspješniji izvoz baznih metala, jer oni u ukupnom izvozu učestvuju sa 22,4% i svakako su najbolji BH izvozni potencijal.

Značajna kategorija izvoza je električna energija koje je BiH izvezla u iznosu od 400 miliona KM, što čini oko 7% od ukupno ostvarenog izvoza. Rast izvoza električne energije u prvih deset mjeseci 2010. godine u odnosu na isti period prošle godinu iznosi 1,1%. Bitno je spomenuti da BiH u spoljnoj trgovini sa električnom energijom ostvaruje suficit, a pored toga BiH je lider u proizvodnji električne energije u poređenju sa zemljama regiona.

Kategorija raznih proizvoda gdje je uključen namještaj u periodu januar - oktobar 2010. godini ostvarila je izvoz od 551 milion KM i učešće u ukupnom izvozu od oko 9,5%. U odnosu na isti period prošle godine izvoz namještaja je doživio rast od 24,6%. Međutim, bitno je spomenuti da industrija proizvodnje namještaja u BiH je u usponu i za očekivati je veći izvoz u narednom periodu, a samim

time i korigovanje stope rasta izvoza s obzirom da namještaj ostvaruje značajan udio ukupnog izvoza BiH.

u 000 KM	Januar - Oktobar 2009	Januar - Oktobar 2010	Promjena 2010/2009
IZVOZ	4.559.915	5.821.959	27,7%
UVOZ	10.240.722	11.124.458	8,6%
TRGOVINSKI DEFICIT	-5.680.807	-5.302.499	-6,7%

5. Strane direktne investicije

(u milionima KM) po kvartalima u 2008. 2009. i 2010. godini iznose:

	K1	K2	K3	K4
2008	86	241	163	87
2009	-6,4	160,8	134,2	184,4
2010	57,9	23,3	6,2	

Registrirana strana ulaganja u trećem kvartalu 2010. godine iznose 6,2 miliona KM, što je manje od ulaganja u trećem kvartalu 2009. godine za 95,4%, a poredeći sa direktnim stranim ulaganjima u trećem kvartalu 2008. godine procentualno su manja za 96,2%. Ukupna registrirana ulaganja u prva tri kvartala 2010.godine iznose 87,4 miliona KM što je manje 69,7% od ulaganja u istom periodu prošle godine. Ukupna direktna strana ulaganja su manja 82,1% u poređenju sa ulaganjima u prva tri kvartala 2008.godine